

מאמר ד"ה

ואתם תהיו לי

מכ"ק אדמו"ר הצמח צדק

עם הגהות וביאורים נפלאים

מכ"ק הרב הלל הלוי

מפאריטש

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

נאמר יום ב' פרשת תרומה תר"ט

יו"ל לראשונה מכת"י מעתיק

י"ט אדר תשפ"א

נערך ע"י עקיבא שבריק

*Spreading the waters from the spring of the
Holy Baal Shem Tov requires much
time, effort and great detail.*

We need your financial support.

To donate via Paypal or Zelle

please use the links below:

לתרומות והנצחות

<http://paypal.me/ashavrick>

Zelle ashavrick@gmail.com

To be added to the weekly email, please contact me
at: Ashavrick@gmail.com

מאמר ואתם תהיו לי
מכ"ק אדמו"ר הצמח צדק
עם הגהות וביאורים נפלאים
מכ"ק הרב הלל הלוי מפאריטש
זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע
נאמר יום ב' פרשת תרומה תר"ט

ואתם¹ תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש כו'. להבין ענין ממלכת, ולא אמר מלכות כהנים, גם מהו ענין מלוכה לכהונה, ומהו השייכות דמלכות וכהונה לתורה, כי משמעות הענין הוא, שעל ידי שאתן לכם התורה, תהיו ממלכת כהנים, כי כן אמר להם זה קודם מתן תורה, ומה ענינם לתורה כו'. והנה עוד מצינו, שאברהם אבינו עליו השלום זכה קודם לכהונה ומלכות, בעת מסירת נפשו לעקוד את יצחק בנו, כי כן אמרו רז"ל, ויאמר הנני, הנני לכהונה הנני למלכות. [ובמשה נאמר, אל תקרב הלום, שלא יקרב לכהונה ומלכות הנקרא הלום]. וכן נאמר בפסוק, נאום ה' לאדוני, שזה באברהם נאמר כו', וכתוב אחר כך, נשבע ה' ולא ינחם אתה כהן לעולם. ולהבין ענין זה, מהו הכהונה, ומה זאת שזכה לזה אברהם. גם להבין ענין והייתם לי סגולה מכל העמים, למה לא אמר והייתם לי סגולה סתם. ועל כרחך לומר, דמכל העמים, יתהווה ענין זה דיהיו ישראל לי סגולה. ולכאורה אינו מובן, מה שייכות כל העמים לענין הסגולה דישראל.

והנה להבין כל הנזכר לעיל, יש להקדים ענין המבואר בזוהר הקדוש, שלא היה יכול להיות מתן תורה, עד שמתחילה אתבר ואתכפייא קליפת פרעה, ואודי לקודשא בריך הוא, כמאמר, ה' הצדיק, ואחר כך אתבר ואתכפייא קליפת יתרו, ואודי לקודשא בריך הוא, במה שאמר, עתה ידעתי כי גדול ה' מכל האלקים, ואחר כך יהיב אורייתא בשלימו דשולטנותא על כולא. ולכאורה אינו מובן ענין התפיסת מקום דהודאת הקליפות, עד שעל ידי זה דייקא יהיה ענין מתן תורה. והנה מתחילה יש להקדים ביאור פירוש המילות דלשון הזוהר. והנה זהו לשון הזוהר, תא חזי, ברזא דשמא קדישא

---

¹ המאמר נדפס כאן לראשונה מכתב יד מעתיק. וראה תורת חיים פרשת יתרו רסט, א. שם רעג, ג. ביאורי הזוהר להצמח צדק ח"א ע' רלח. ח"ב ע' תשפג.

איהו מלך, וכהן דמשמשא ברזא דקודשא, בין לעילא בין לתתא, אית מלך לעילא דאיהו רזא דקדש הקדשים ואיהו מלך עילאה, ותחתותיה אית כהן רזא דאור קדמאה דקא משמש קמיה, ודא איהו כהן דאקרי גדול סטרא דימינא, אית מלך לתתא דאיהו כההוא גוונא דההוא מלך עילאה, ואיהו מלך על כולא לתתא, ותחתותיה אית כהן דמשמש ליה, רזא דמיכאל כהנא רבא דאיהו לימינא, ודאי בסטרא דקדושה אית מלך וכהן, ודא איהו רזא דמהמנותא שלימתא, עד כאן.

והנה יש להקדים ענין רזא דשמא קדישא, כי הנה כללות השתלשלות הנבראים מאין ליש, אפילו בחינת עשר ספירות דאצילות בשלשה בחינות בריאה יצירה עשיה שבהם, [כידוע דעשר ספירות דאצילות עצמם הם בחינת אדם דעשיה, ושרשיהם בבחינת עתיק ואריך הוא בחינת אדם דיצירה, ושרש שרשיהן בבחינת אדם קדמון הוא בחינת אדם דבריאה כו'], הם רק בחינת שם מעצמיות המאציל, כי הנה ענין בחינת השם ובחינת האור ובחינת מלך, הכל אחד, שהוא רק זיו והארה מן העצמיות, ואין לו מציאות בעצמיות המקור, רק כשנמשך מהמקור לחוץ מעצמותו, אז יש לו מציאות, כמו האור, שאין לו מציאות בעצמיות השמש, רק בחלל העולם, שאין שם מהות השמש, שם נראה האור למציאות דבר מה. וכן מדת המלוכה, אין לו מציאות בעצמיות הנפש, כי כל אדם יש לו כח ההתנשאות. ולכן, כל מי שימליכו אותו, אפילו טיפש, יוכל להיות מלך כו', וכמו טבע כל אדם, לרדות על הבהמה. ואף על פי כן, כשאין על מי להתנשאות, אינו ניכר כלל מציאות ההתנשאות בנפש. רק, כשמקבלים אנשי המדינה אדם אחד למלך, אז מתגלה מציאות ההתנשאות, ומתפשטת על כולם, מצד שיש מקום על מי שתחול מציאות ההתנשאות. וכן הוא בשעה שהאדם הוא לבדו, אין לו מציאות כלל, [כי אין להשם כלי מיוחד, כמו כל כחות הנפש, שכל במוח ומדות בלב, רק הוא בטל ונכלל בעצמיות הנפש כו']. רק, כשזולתו קוראו בשמו, אז ניכר מציאות השם, שפועל, שיפנה על ידו לקוראו בשמו כו'.

והנמשל יובן למעלה, שכל מציאות ההשתלשלות, הוא רק בחינת אור וזיו מעצמיות האין סוף. כי הנה מהותו ועצמותו, לא יתכן לקרותו אפילו בשם אין סוף, להיות שאינו בגדר התפשטות וגילוי אור כלל. ולכן, צריך שיתגלה מתחילה בעצמיות, בחינת כח ומקור ההתפשטות. וכח ומקור זה, אינו עצם המהות, רק בחינת זיו מעצם המהות, ובחינת זאת הוא מלכות דאין סוף, ועל זה יתכן לומר שם אין סוף. פירוש, אין סוף להתפשטותו, להיותו כל יכול, להאציל עד אין קץ, ולא עשר ספירות בלבד. ובחינה זאת דמלכות דאין סוף, נקרא שמא קדישא, שעל זה אמר בפרקי דרבי אליעזר, קודם שנברא העולם, היה הוא ושמו בלבד, שהוא בחינת התגלות הזיו בעצמיותו, בלתי

נמשך עדיין לחוץ ממנו. רק, כשצריך להיות נמשך בפועל, אז צריך להיות צמצום באור הזה.

ואינו צמצום והסתלקות בעצם האור, רק העדר הגילוי לגבי המקבלים, [כמבואר במקום אחר, המשל לזה, מאדם הלומד מסכת יבמות, ופוסק מללמוד מסכת זאת, ולומד מסכת אחרת, שאינו הסתלקות השכל של מסכת הקודמת. שאם כן, היה שוכח לגמרי. ואנו רואים, שכאשר ישאל אותו איזה אדם במסכת הקודמת, ישיב לשואלו מיד. ועל כרחק לומר, שלא נסתלק השכל כלל, רק ישנו במציאות בכלי המוח בשלימות, רק שנעדר גילוי לגבי כלי המוח בלבד, מצד שהאותיות, שעל ידם נגלה השכל בכלי המוח, נכללו בעצמות השכל כו', יעויין שם]. מצד שנכלל גילוי הזה בעצמות האור.

והנה כאשר מתצמצם ונתעלם האור, אז בוקע מן הצמצום, בחינת הארה, במדה ושיעור לפי ערך ההשתלשלות, שזהו בחינת הקו וחוט. ולכן, נמשך מבחינת הקו הזה, מציאות העולמות, במספר קצוב, כמו עשר ספירות עשר ולא תשע כו' כידוע. ולכן נקרא העשר ספירות רזא דשמא קדישא, כי שמא קדישא הוא בחינת מלכות דאין סוף עצמו, כנזכר לעיל, והעשר ספירות נמשכים מבחינת שמא קדישא הנזכר לעיל, על ידי צמצום והעלם שנקרא רזא כו', ודי למבין.

ואמר, דברזא דשמא קדישא איהו מלך. פירוש, כי אף על פי שמבואר למעלה, שבחינת שם ואור ומלך, הם אחד, היינו בבחינת ביטולם למקורם, כולם שווים בזה, שאינם תופסים מקום בעצם מקורם. אבל בבחינת השפעתם לגבי המקבלים, יש הפרש גדול. שבחינת האור וְשֵׁם, נמשכים בקרב הערך לגבי המקבל. אבל בחינת מלך, הוא נמשך בדילוג הערך לגבי המקבלים, כי המלך נעלם בחדרי היכלו, רק שם המלך נמשך על אנשי המדינה, וגם זאת, אינו נמשך רק בבחינת מקיף עליהם.

וכן הוא למעלה. בחינת מלכות דאין סוף, שהוא בחינת אור אין סוף, נתעלם בדילוג הערך, [וזהו ענין צמצום וחלל ריקן, שהוא בחינת צמצום האור והסתרו מכל וכל]. ורק בחינת הארה בעלמא, שהוא בחינת הקו וחוט, נמשך בבחינת ההשתלשלות. וגם זה נמשך בבחינת מקיף עליהם, כמאמר הודו על ארץ ושמים כו'. ולכן נקרא המשכות האור דאין סוף בכל ההשתלשלות דאצילות בריאה יצירה עשיה, בשם מלך, להיות מאיר עליהם בדרך רוממות והתנשאות, כדוגמת המלך על אנשי המדינה כו'. [רק, מבואר במקום אחר, שאין המשל דומה לנמשל כלל. כי במשל, להיות שאין שם המלך נמשך עליהם רק בבחינת מקיף, לזאת הוא פועל רק ביטול המהות, אבל חיותם וחומר גופם הוא ממקום אחר, כי אם מאביו ואמו והקדוש ברוך הוא. אבל בנמשל, מבחינת

המשכה זאת דמדת המלוכה בבחינת מקיף, מזה גופא נמשך בחינת חיותם, [כידוע בשם הרב המגיד נשמתו עדן, על פסוק יראת ה' לחיים, שמבחינת הביטול שבנבראים, גופא מזה נמשך חיותם. ולכן, מלאכים עליונים, חיים וקיימים יותר, מצד שבטלים יותר לאור האלקי כו', וגם התהוותם מאין ליש כו', ודי למבין]. וזהו ברזא דשמא קדישא איהו מלך, כנזכר לעיל, ודי למבין.

ואחר כך אמר, וכהן דמשמשא ברזא דקדושה. פירוש, כי סדר ההשתלשלות הוא על פי מדת המלוכה, שגורם צמצום ודילוג האור בדרך כלל. ובדרך פרט, נמשך האור מעולם לעולם, על ידי ריבוי צמצומים. כי כמו שכל העולמות בכלל, נמשכים מבחינת מלכות דאין סוף, כן בכל עולם בפרט, מלכות שבעליון נעשה כתר לתחתון. ונמצא, שגם כל עולם בפרט, נמשך בו האור מעולם העליון, בדרך דילוג הערך. וכל אלו הצמצומים, גורמים ריחוק ההשתלשלות ממקורם, שהוא ענין מאין ליש. ולהיות שפנימיות הכוונה דהשתלשלות מאין ליש, אינו שישאר כן, רק שיתהפך אחר כך מיש לאין, ושיהיה נכללים בבחינת קירוב לאור האלקי, ועל ידו ישבעו ויתענגו! וכמשל המלך, בעת שמחתו, נגלה בבחינת קירוב לעמו, ואז כולם באים לפניו, ומתענגים באור פניו, כמאמר מלך ביופיו תחזינה כו'.

כן למעלה, עיקר המכוון, שיופשו כל העולמות מבחינת היש שלהם, ויתקרבו לאין האלקי, להתענג באור פני מלך חיים כו', והוא בחינת העלאה מלמטה למעלה מעלה, [היפך סדר ההשתלשלות, שהוא בחינת המשכה מלמעלה למטה מטה כו']. וכח זה, צריך להיות נמשך מבחינת המשפיע בתחילה, מלמעלה למטה, למשוך ולקרב את המקבל, שיוכל לעלות מלמטה למעלה. וכח זה נקרא כהן, שהוא בחינת חסד עליון, ימין מקרבת. וזהו וכהן משמשא ברזא דקדושה, שהוא משמש להעלות את המקבלים, לקרבם ולהעלותם בבחינת ביטול, לגבי אור האלקי המשפיע עליהם שנקרא מלך, כנזכר לעיל. ועל ידי זה יאיר עליהם בגילוי אור, [היפך סדר ההשתלשלות, שנמשך בהם בדרך דילוג והעלם, כנזכר לעיל]. וממילא, מתקדשים בקדושת אור האלקי, בעילוי אחר עילוי, כמאמר וקדושים בכל יום יהללוך סלה, בעילוי אחר עילוי, וזהו דמשמשא ברזא דקדושה כו'.

ומה שאמר, בין לעילא בין לתתא, מהו לעילא ומהו לתתא. הנה ידוע, שכללות העולמות, נחלקים לשני בחינות, עלמא דאתכסיא ועלמא דאתגלייא. כמאמר, מן העולם ועד העולם כו'. כי הנה עולם הוא בחינת שש קצוות, מעלה ומטה וארבע רוחות העולם, מזרח ומערב צפון ודרום. והנה בעולם הזה הגשמי, השש קצוות הוא גבול גשמי, הנראה לעיני בשר. מה שאין כן בעולמות הרוחניים, הוא בחינת מקום וגבול רוחני כו'. כמו על דרך משל, הגבלת השכל, הנמצא במוח, שהוא ענין הגבלה

רוחניות, ואינו תלוי בהגשמת מקום כלי המוח כו'. אך אף על פי כן, הם בבחינת גבול, שְׁכַל נברא. אפילו רוחות, כמו מלאך מיכאל, יש גבול להשגתו כו'. וזהו בחינת עולם מוגבל בשש קצוות, ונקרא עלמא דאתגלייא.

מה שאין כן בעולם האצילות, שהוא בחינת אלקות, לא יתכן בו אפילו הגבלה רוחניות. רק, אף על פי כן, יש בחינת שש קצוות, מעלה ומטה. היינו מדריגת מעלה ומדריגת מטה, וכן מדריגת מזרח ומערב צפון ודרום כו'. וזהו ענין הוא מקומו של עולם, שהוא בחינת מקור, להמשיך ממנו בחינת מקום בעולמות. ואם כן, הוא הנושא וסובל בחינת המקום דעולם, ואם כן, הוא אמיתת המקום דעולם, [כמו המקום, הנושא וסובל למתקומם כו']. ולכן גם האצילות נקרא בשם עולם, על שם שנמצא בו מדריגת המקום, שהוא מקור למקום דעולמות הנבראים מאין ליש כו', רק שהוא בחינת עלמא דאתכסייא. ואם כן, בדרך כלל, האצילות נקרא בשם מעלה, ובריאה יצירה עשיה נקרא בשם מטה. [אף על פי שבדרך פרט, יש בכל אחד מעלה ומטה כנזכר לעיל]. וזהו שאמר, בין לעילא בין לתתא. פירוש, הן המשכת עולם האצילות מן המאציל, הנקרא לעילא, [והוא בחינת יחודא עילאה כו'], ובין בחינת המשכת בריאה יצירה עשיה מן האצילות, שנקרא לתתא, הכל הוא בבחינת מלך וכהן כו'.

ולכן מפרש זה אחר כך, אית מלך לעילא דאיהו רזא דקדש הקדשים, ואיהו מלך עילאה כו'. פירוש מלך לעילא, הוא בחינת בינה. כי הנה הבינה נקראת אלקים חיים ומלך עולם, להיות שהבינה הוא אמיתת מקור חיי המדות דאצילות, ובה הוא עצמיות החיות שלהם. רק, כשנמשך החיות מן הבינה למדות, נמשכת בתחילה בבחינת מקור אליהם, והמקור הזה הוא מאיר עליהם בבחינת מקיף, ואחר כך נמשך האור בבחינת מוחין פנימיים תוך המדות, להחיותם בבחינת פנימיות. ונמצא, שאלקים חיים, הוא עצמיות הבינה, קודם שנמשכת בבחינת מקור להחיות המדות. ואף על פי כן, כלול בה עצמיות החיות של המדות. ועל זה נאמר, כי עמך מקור חיים, שהמקור נכלל עדיין בבחינת עמך, שהוא עצמיות הבינה. אך, כשנמשכת בבחינת ירידה, להיות מקור למדות, ונקרא מלך עולם, כי עולם הוא בחינת המדות, שהוא בחינת שש קצוות כנזכר לעיל, והבינה מאיר עליהם בבחינת רוממות והתנשאות, בבחינת מקיף כנזכר לעיל, ולכן נקראת מלך עולם כו'.

[ועל דרך עצמיות הבינה נקראת אלקים חיים, והמדות דבינה הנקראת תבונה, שנקרא אימא רביעא על פְּנִינָן, שהוא בחינת מ"ם סתומה כידוע, זהו בחינת מלך עולם. ועל דרך הַסְּבֵר, הוא כמו עצמיות ההשגה, קודם שנמצא ממנה חיוב לזכות או להיפך. ואף על פי כן, כלול בה בהעלם, בחינת המדות. זהו בחינת עצם הבינה. ואחר כך, נמשכים

בחינת מדות האלו, מהעלם אל הגילוי, להיות מטה כלפי חסד או כלפי חוב, זהו בחינת תבונה כו'].

דאיהו רזא דקדש הקדשים. הנה עצמיות החכמה ועצמיות הבינה, נקראים קדשים, שהם שני בחינות קודש. כי קדוש בוי"ו, הוא בחינת המדות, להיותם מקור לעולמות הנבראים, כמו שכתוב כי אמרתי עולם חסד יבנה. מה שאין כן בחינת חכמה ובינה, הם למעלה מהיות מקור לעולמות הנבראים. [כמו באדם, עצמיות השכל, הוא רק להשכיל השכלות עמוקות לעצמו כו']. ולכן נקרא בשם קודש. והנה קדש הקדשים, הוא בחינת הכתר, שהוא מקור לשני הבחינות דחכמה ובינה כו'. והנה ידוע, דהתגלות עתיק, שהוא פנימיות הכתר, הוא בבינה דייקא. כמו באדם, כאשר משיג השכל לאשורו דייקא, אז מתענג ממנו בהתגלות דייקא. [מה שאין כן בחכמה, הוא בהעלם עדיין כו']. ולכן נקרא גם כן בינה בשם קדש הקדשים, מצד התגלות עתיקא שנגלה בה. ולכן אמר, דאיהו, דקאי על מלך לעילא, שהזכיר מקודם, שהוא בחינת הבינה. ואמר, שהוא רזא דקדש הקדשים, מצד הארת הכתר שמאיר בו. [ולכן אמר אחר כך, ואיהו מלך עילאה, דהיינו שבו מאיר בחינת מלכות דאין סוף, שמאיר בפנימיות הכתר כו', ובחינת זאת מאיר גם כן בבינה כו', ודי למבין].

ותחותיה אית כהן, רזא דאור קדמאה דמשמש קמיה כו'. הנה אור קדמאה, הוא בחינת החסד, שהוא בחינת ראשון לכל המדות. וידוע, דהחסד נקרא יומם, על שם דאזיל עם כולהו יומין כו', ולכן הוא בחינת כהן כנזכר לעיל. דבחינת כהן הוא בחינת ימין מקרבת, והיינו שהוא פועל בכל המדות, בחינת הקירוב, היפך סדר ההשתלשלות, והיינו שיתקרבו למקורם, שהוא בחינת הבינה דאצילות, שיאיר בהם בבחינת גילוי גמור. וזהו כי חפץ חסד הוא, כי הוא, בחינת בינה, שמאיר בבחינת העלם והסתר תוך המדות דאצילות, [כענין ברוך הוא, שמורה על הסתר המהות, ואינו מאיר רק המציאות, כידוע בסידור]. ובחינת חפץ חסד, שהוא מדת החסד, הוא ממשיך בחינת הוא, שיאיר בגילוי תוך המדות כו'. ודא איהו כהן דאקרי גדול סיטרא דימינא.

הנה ידוע, דגדול, מורה על בחינת אין סוף. וכידוע, שיש שלשה מיני אותיות. אתון רברבין, ואתון בינונים, ואתון זעירין. אתון רברבין, ממשיכין גילוי אין סוף למטה, [כידוע שהם בבינה, ששם מאיר מלכות דאין סוף כנזכר לעיל]. ואתון בינונים, הם מצמצמים גילוי אין סוף, להיות מקור לעולמות הנבראים, [כידוע שהם במדות דאצילות, שהם מקור לעולמות הנבראים מאין ליש]. ואתון זעירין, המצמצמים גילוי אור האלקי, שיתלבש בעולמות הנבראים מאין ליש, [כידוע שהם במלכות דאצילות, המתלבשת בנבראים בפועל ממש]. ומקור, הממשיך כל הגילויים תוך האותיות, הוא בחינת כהן. ולכן יש שלשה בחינות כהן. כהן גדול, סגן, כהן הדיוט. ומבואר למעלה,

שאור החסד, ממשיך בחינת בינה בגילוי תוך המדות, ובה מאיר מאור אין סוף, כנזכר לעיל. ולכן נקרא החסד דאצילות, כהן גדול.

והנה יש גם כן בחינת כהן גדול, בבחינת חכמה, שזהו ענין המאמר, כהן גדול נוטל חלק בראש. [ועיקר בחינת כהן גדול, הוא בחינת ורב חסד, שבי"ג תיקוני דיקנא, והוא המאיר בבחינת החכמה דאצילות, ומזה מאיר גם כן בבחינת החסד, ומצד זה נקרא גם כן החסד דאצילות בשם כהן גדול. ואפשר, שלזה האריך הזוהר ואמר, סיטרא דימינא. כי החסד מצד עצמו, אינו נקרא גדול, להיותו מקור לעולמות הנבראים, ככל המדות. רק, מצד שהוא קו הימין, מאיר בו בחינת החכמה. ובחכמה, מאיר מבחינת תיקון ורב חסד, שהוא בחינת אין סוף, כנזכר לעיל, ודי למבין]. והנה חסד נקרא טוב, וטוב הוא בחינת אור, לכן נקרא החסד בשם בוקר, כמו שכתוב, בוקר ויודע ה' את אשר לו כו', וכן וישכם אברהם בבוקר כו'. וזהו ובטובו חיינו, כי בטובו, שהוא מדת החסד הנקרא כהן, חיינו בקירוב ובגילוי אור כו', ודי למבין.

אית מלך לתתא, דאיהו כגוונא דההוא מלך עילאה. פירוש מלך לתתא, הוא בחינת מלכות דאצילות, שהוא בחינת מלך על שלשה עולמות הנבראים מאין ליש, הנקרא לתתא, וזהו כההוא גוונא דמלך עילאה. [כידוע, דכאימא, בתה. וכל צירופי אותיות דעשרה מאמרות שנבראו בהם שמים וארץ, שנמשכים מבחינת המלכות דאצילות, ישנם כולם בהעלם בבחינת הבינה דאצילות, וכידוע, דכל מה שיש ביבשה, יש בים, ונקרא עלמים סתימין ועלמין דאתגליין כו']. ותחותיה אית כהן דמשמש ליה, רזא דמיכאל כהנא רבא, דאיהו לימינא כו'. כמבואר למעלה, שהכהן הוא המקרב את העולמות לשרשן ומקורן. וכמו למטה, הכהן המקריב את הבהמה, ששורף אותה על גבי המזבח, והפסולת ממנה נופל ונעשה דשן, והחיות עולה לשרשו פני שור שבמרכבה. נמצא, שהכהן דייקא, יוכל לקרב החיות לשרשו, מצד שהוא בחינת חסד, ימין מקרבת. ומהאי טעמא, היה אש שלמעלה יורד על גבי המזבח בדמות אריה דייקא, אף על פי שהקירוב של החיות הוא לבחינת פני שור, מכל מקום, כח המקרב הוא מבחינת פני אריה, שהוא בחינת חסד דייקא.

כן למעלה, מיכאל שר החסד, מקריב נשמות הצדיקים על גבי המזבח עילאה, שהוא בחינת מלכות דאצילות. כי אף על פי שהם נשמות דבריאה, משיגים השגות אלקות באהבה רבה בתענוגים, ולכן נקרא בשם צדיקים, [כידוע בלקוטי אמרים]. מכל מקום, כאשר צריכין להכלל בעצמיות אלקות דאצילות ממש, הנקרא לאשתאבא בגופא דמלכא, מוכרחין להתבטל לגמרי מישותן, שנקרא בחינת שריפה על גבי המזבח, ואז יוכלו להתכלל בעצמות אלקות, וזהו על ידי מיכאל שר החסד דייקא כו'.

[אל"ף] ומה שמסיים, ודא בסטרא דקדושה, אית מלך וכהן, ודא איהו רזא דמהמנותא שלימתא. פירוש הרמ"ז, שמרבה פרטי שלשה עולמות הנבראים מאין ליש, שכן הוא בכל אחד ואחד. מלכות דבריאה, נעשה כתר ליצירה. ומלכות דיצירה, נעשה כתר לעשיה. ובכל עולם יש בחינת כהן, המייחד כל פרטי העולם, בבחינת מלך שעליו, ועל ידי זה מתייחדים כל העולמות יחוד גמור, ונמשך בכולם האמונה השלימה בעצמיות אור אין סוף כו', ודי למבין.

[בי"ת] והנה זהו ההפרש בין מלך המשיח, שיאיר בו מבחינת מלך לעילא, שהוא בחינת בינה, שמאיר בה מבחינת מלכות דאין סוף הנקרא עתיקא, וזהו דמורח וְדָאִין, מבחינת המקיפים הנקרא ריח כו', ובין מלכות דוד המלך עליו השלום, שהאיר בו מבחינת מלך לתתא כו', שהוא בחינת ממלא כל עלמין. וזהו גם כן ענין ההפרש בין עבודת כהן בכל השנה, שהיה ממשיך מבחינת מלך לתתא, ובין עבודת כהן גדול ביום הכיפורים, שהיה ממשיך מבחינת מלך לעילא, ולכן נכנס לקדש הקדשים, והיה ממשיך סליחות עונות, ודי למבין. ובחורבן בית המקדש, אמר, וינאץ בזעם אפו מלך וכהן, שנסתלקו שני מיני מלך ושני מיני כהן דקדושה, הנזכר לעיל, ועתיד להחזירם במהרה בימינו אמן.

והנה, בכל הנזכר לעיל, יובן ענין המאמר, כגוונא דאינון מתיחדין, אוף הכי איהי מתייחדת לתתא ברזא דאחד. דמה שאמר, דאינון, קאי על שש קצוות דזעיר אנפין דאצילות, [שמדבר מהם למעלה, קודם זה המאמר, בענין זהב וכסף כו', יעויין שם]. והם מתייחדים בבחינת הבינה, הנקרא מלך עילאה, וְשָׁם הוא בחינת אחד, כי ח' וד' הם גם כן שש קצוות, מעלה ומטה וארבע רוחות. אך בבינה, מיוחדים המה בבחינת א', אלופו של עולם, ולכן נקרא אחד. וענין יחודם הוא על ידי בחינת החסד, שהוא בחינת כהן גדול, מצד שרשו בבחינת ורב חסד, כנזכר לעיל כו'. אוף הכי, איהי אתייחדת לתתא, שהוא בחינת המלכות, המתייחדת בכללות הנבראים דבריאה יצירה עשיה, הנקרא לתתא, כנזכר לעיל, ברזא דאחד. והיחוד, הוא על ידי מיכאל כהנא רבא.

אך, מה שאמר, למעלה בחינת אחד, ולתתא ברזא דאחד, להיות שאין היחוד שלמטה, שוה ליחוד שלמעלה, עכשיו, [רק לעתיד לבא, יהיה למטה כמו למעלה, כמו שיתבאר]. כי למעלה, בחינת היחוד הוא בתכלית ההתגלות, ולמטה הוא בהעלם. וזהו ענין רזא, שְׁמוֹרָה על בחינת ההעלם כו', ודי למבין. והנה זהו ענין אברהם, שזכה לכהונה ומלכות, היינו שהמשיך היחוד למטה, בעשייה גשמיית, לקרב כל העולם הזה, ולייחדו למעלה, בבחינת אלקות, וכמאמר ויטע אשל כו', ויקרא שָׁם בשם ה' אֵל

עולם, ולא אֵל העולם, שהיה מורה שהעולם הוא נפרד חס ושלום ממנו. רק, שהעולם הוא אֵל, פירוש, בטל בו בתכלית, בבחינת אין ואפס ממש, ואינו נפרד ממנו כלל.

והנה להבין בתוספת ביאור, ענין שני בחינות מלך הנזכר לעיל, הנה יובן למטה, בענין ההפרש, בין מלך על עבדים, ובין מלך על חכמים. כי מלך על עבדים, ביטולם אליו, בדרך הסתר והעלם, כי גם השפעתו אליהם, הוא גם כן בדרך העלם והסתר, כי ההשפעה מן המלך, הוא בחינת ההנהגה, שמנהיגם בדיבור, וגוזר עליהם גזירות, והגזירות הם בלי טעם כלל. ונמצא, שהשפע ממנו, הוא בדרך העלם והסתר. ולכן, גם ביטולם אליו, הוא בדרך העלם והסתר, כנזכר לעיל. אבל בחינת מלך על חכמים, כמו שלמה המלך עליו השלום, שבאו כל העמים לשמוע חכמת שלמה, נמצא שביטולם אליו היה מצד הכרתם ברוממות מעלת חכמתו, שהוא נשגב במעלה על חכמתם, וכמאמר ויחכם מכל האדם כו'. נמצא, שגם שחכמתו היה בבחינת מקיף על חכמתם, מכל מקום, המקיף האיר בהם בגילוי, והיינו בדרך רוממות והפלאה. ונמצא, שמלכותו, היינו רוממות מעלת חכמתו, התפשטה עליהם בגילוי כו'.

וכך יובן למעלה, ההפרש בין מלך לעילא, בחינת הבינה, שמאירה בגילוי בבחינת השש קצוות דאצילות, אף על פי שהארה זאת הוא בבחינת מקיף עליהם, והיינו בדרך רוממות והפלאה, מכל מקום, המקיף מאיר עליהם בגילוי. מה שאין כן המלכות דאצילות, בנבראים, להיות שאין ערך לנברא עם הבורא, לכן הארת המלכות מתפשטת בהם בבחינת העלם, כנזכר לעיל. [ולכן, גם בבחינת קירובם ויחודם עם בחינת המלך המאיר אליהם, על ידי הכהן, שהוא היפך סדר ההשתלשלות, יש גם כן הפרש, שהוא ענין ההפרש בין בחינת אחד לרזא דאחד, כנזכר לעיל, ודי למבין].

והנה שני בחינות דמלך וכהן הנזכר לעיל, ישנם גם בנפש האלקית, שהוא שני בחינות בעבודה האלקית, והוא ענין שני פרשיות דקריאת שמע, שנקרא בדברי רז"ל, בחינת קבלת עול מלכות שמים, וקבלת עול מצות כו'. כי פרשה ראשונה, הוא בחינת התגלות דמלך עילאה, שהוא בחינת בינה, שעל ידי זה נעשה ונמשך בחינת מסירת נפש בכל אחד ואחד מישראל, וזהו ענין מלכות שמים, כי שמים הוא בחינת מקיף דבינה, שמאיר על הנשמה כו'. ובחינת כהן, הוא בחינת ואהבת, שאחר מסירת נפש. ואהבה זאת, היא בלתי גבולית, להיותה נמשכת מבחינת כהן גדול, שהוא בחינת חסד דאצילות, הבלתי גבול. ולכן, נאמר באהבה זאת, ובכל מאודך, שהוא בחינת מאוד כו'. מה שאין כן פרשה שניה, הוא בחינת קבלת עול מצות, שהוא ענין המשכת בחינת מלך לתתא, שהוא בחינת מלכות דאצילות הנזכר לעיל. והמשכת בחינת מלוכה זאת, הוא בדרך העלם והסתר, שזהו ענין עול מצות, שהוא בדרך גזירה, בלא טעם. ובחינת

כהן שבפרשה זאת, הוא בחינת לאהבה את ה' אלקיכם בכל לבבכם ובכל נפשכם, ולא נאמר ובכל מאודך כו', ודי למבין.

והנה, זה לעומת זה עשה אלקים, שיש בחינת מלך וכהן בקליפה, לעומת מלך וכהן דקדושה. ובחינת מלך דקליפה הוא בחינת פרעה, שהוא בחינת עורף, שהוא מאחוריו, מכסה ומסתיר על מוח הדעת. ולכן אמר, לא ידעתי את ה'. ובחינת כהן דקליפה, הוא בחינת כהן מדין וכהן און, כמו שיתבאר, שהוא גם כן הממשיך מבחינת מלך דקליפה, בבחינת הקליפה, תוספת יניקה כו'. והנה גם בבחינת מלך וכהן דקליפה, יש גם כן בחינת מלך לעילא ומלך לתתא, שהוא שני בחינות מלך, ושני בחינת כהן, שהוא כהן מדין וכהן און.

והנה בחינת מלך לעילא ומלך לתתא בקליפה, יובן, בהקדם, שיש ארבע מדריגות בקליפות, נגד ארבע עולמות דאצילות בריאה יצירה עשיה, והוא בחינת נוגה, שמעורבים טוב ורע. והנה בחינת נוגה, הוא כנגד אצילות דקדושה, כי הנה כמו שעשר ספירות דאצילות, הם בחינת ממוצע, בין עצמיות אור אין סוף, לעולמות בריאה יצירה עשיה. כי עצמיות אור אין סוף, הוא פשוט בתכלית הפשיטות, נבדל בערך, מבחינת מקור לעולמות הנבראים. לכן, האציל מתחילה עשר ספירות דאצילות. שמצד האורות, המה פשוטים. ומצד הכלים, המה מקור להגבלה. כי הנה אצילות, הוא מלשון ויאצל מן הרוח, מבחינת משה על שבעים הזקנים, שהופרש הארה בעלמא, וירד במקום נמוך יותר, בכדי שיוכל להיות מקור לשפע גשמיית דבשר. מה שאין כן משה, לרוממות מעלתו, לא היה יכול להשפיע את עצמו ליתן להם בשר. לכן אמר, מאין לי בשר כו'. כן הוא בחינת עשר ספירות דאצילות, המה הארה, שהופרש מעצמיות המאציל, לירד במקום נמוך, להיות מקור להגבלת הנבראים. נמצא, שהם כלולים משני הבחינות. לכן, על ידם, נמשך השפע, מבחינת אור אין סוף, לנבראים.

והנה כן הוא, בזה לעומת זה. הנה בחינת הקדושה, אפילו בחינת אחרונה שבה, שהוא בחינת קדושת עולם העשיה, היא גם כן רחוקה מבחינת הקליפה, שהוא נפרדת לגמרי מאלקות. לכן, יש בחינת ממוצע, שהוא בחינת נוגה, שכלולה משני הבחינות. מבחינת הטוב דקדושה, ומבחינת הרע דקליפה. כי היא מעורבת טוב ורע, לכן על ידה נמשך השפע מבחינת הקדושה לבחינת שלש קליפות הטמאות. והנה שלש קליפות הטמאות, הוא כנגד שלשה עולמות דבריאה יצירה עשיה. רק, כמו שבקדושה, בחינת האצילות, מתלבש בבריאה יצירה עשיה, ונקרא אצילות שבבריאה יצירה עשיה, כן גם בנוגה. יש בחינת נוגה דבריאה, שרובו טוב, ומיעוטו רע. ונוגה דיצירה, חציו טוב, חציו רע. ונוגה דעשיה, רובו רע. ושלשה בחינות הנזכר לעיל, מתלבשים בשלש קליפות הטמאות.

ונמצא, שיניקת הקליפה מהקדושה, הוא על ידי אמצעות נוגה. והנה בבחינת יניקה זאת, יש שני בחינות. הראשון, מה שיונקים מאור הפנימי, והוא מסוף מדריגת הפנימי, שהוא בחינת הצמצום היותר אחרון דקדושה, אז יוכלו הקליפות לקבל יניקה. אבל במקום שהאור מאיר ביותר, משם אין יכולים לקבל יניקה. אבל בחינה השני, הוא מה שיונקים מאור המקיף. כי לעוצם רוממות המקיף, קמיה, כחשיכה כאורה, ואינו תופס מקום הביטול כלל. ולכן, גם הם, יכולים לקבל יניקה. וזהו ענין מלחמה לה' בעמלק. כי לכאורה, איך בחינת עמלק, הוא תופס מקום כל כך, עד שיצטרך בחינת הוי"ה להלחם עמו. אך כל זה הוא מצד החוצפה וההתנשאות, שמגביה את עצמו כנשר, לקבל מבחינת המקיף, שמחמת זה הוא תופס מקום, ולכן צריך להיות מלחמה עמו כו'. והנה זהו בחינת מלך לעילא ומלך לתתא. שבחינת מלך לעילא, הוא שרש יניקתם מבחינת המקיף. ובחינת מלך לתתא, הוא שרש יניקתם מבחינת סוף מדריגת הפנימי כו', ודי למבין.

ועתה יובן ענין שני בחינות כהן גם כן. כי הנה כהן מדין, הוא חמוהי דמשה, והוא לעומת בחינת משה, שהוא בחינת יסוד אבא דקדושה. וכהן מדין, הוא בחינת יסוד אבא דקליפה. ולכן, על ידי הקרבנות שהיה מקריב, ועבודת נכריות שלו, שהיה מקטיר למלכת שמים, היה ממשיך תוספת יניקה בקליפה, בבחינת המקיף דקליפה, שמקבל מבחינת המקיפים דקדושה. ובחינת המקיף דקליפה, נקרא מלך לעילא, באת זה לעומת זה. ובחינת כהן און, הוא בחינת חמוהי דיוסף. כי יוסף הוא יסוד זעיר אנפין דקדושה, ולעומת זה, הוא יסוד דזעיר אנפין דקליפה. ולכן נקרא כהן און, על שם בחינת ראשית אוננו. כמו שבקדושה, הוא המשכת הטיפה, על ידי יסוד זעיר אנפין דקדושה. כי יסוד דקדושה, בכחו, להיות מושך שפע טפה הקדושה, מפנימיות ועצמיות הנפש, להוליד בדומה לו. וכן את זה לעומת זה, יסוד זעיר אנפין דקליפה, מושך השפע מפנימיות שבהם, להיות נמשך בבחינת יניקה דקליפה, ומזה נמשך נפשות דאומות העולם, [שגם להם יש כח המוליד. רק, שבכח המוליד שלהם, נחסר כח הדעת, כמו שכתוב, גם בלא דעת נפש לא טוב, כמבואר במקום אחר כו', ודי למבין]. וזהו בחינת כהן און דקליפה, שהוא ממשיך השפע מבחינת מלך לתתא שבקליפה, שהוא בחינת מקור ושרש יניקתם, מסוף מדריגת הפנימי כו', ודי למבין.

ומעתה יובן ענין הנזכר לעיל, איך שלא היה יכול להיות ענין מתן תורה ומצות, עד דאתבר ואתכפייא בחינת מלך וכהן דקליפה, ואז דווקא אתייהב אורייתא בשלימו כו'. כי הנה ענין התורה ומצות, הוא לברר בירורים, ולא הפכא חשוכא לנהורא, בכדי שעל ידי זה יהיה לו דירה בתחתונים, והיינו שיתגלה אור אין סוף למטה, בכריאה יצירה עשיה, כמו למעלה באצילות ממש, וכמו שכתוב, ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד,

היינו שגם למטה, בבריאה יצירה עשיה, המקבל מבחינת שמו, שהוא מדת המלוכה, יהיה גם כן אחד ממש, כמו למעלה באצילות, ולא בחינת רזא דאחד בלבד, כנזכר לעיל.

והנה גילוי כזה, לא יכול להיות, רק במקום טהור מבחינת הרע, כמו שכתוב, טהור עינים מראות ברע. ולכן, גם עכשיו, הקליפה שכנגד אצילות, אינה באצילות חס ושלום, רק מקומה, למטה בבריאה. כי באצילות, לא יגורך רע. ולכן, כאשר יומשך גילוי האצילות, למטה בבריאה, כמו שהוא למעלה, לא יוכל להיות זאת, עד שיוטהר מבחינת הרע כו'. ולכן היה מוכרח להיות בחינת אתכפייא במלך וכהן דקליפה. אך להיות שלא היה שלימות הגילוי עדיין בשעת מתן תורה, לכן לא היה רק אתכפייא בלבד. מה שאין כן לעתיד לבא, שיהיה אז שלימות הגילוי, לא יוכל להיות, עד אשר יהיה בחינת אתהפכא ממש, כמו שכתוב, אז אהפוך אל עמים שפה ברורה כו', ודי למבין.

אך עיקר הטעם, שלא היה יכול להיות מתן תורה, עד אשר אתבר ואתכפייא מלך וכהן דקליפה, הוא מחמת, שאתכפייא שלהם, הוא המעורר והגורם, שיהיה המשכת התורה ממקורה, למטה בעולם הזה. וביאור הדברים, יובן בהקדם ענין, אל תבטחו בנדיבים. שמבואר בזוהר פרשת תרומה, שהם הקליפות הנקראים נדיבים, מטעם דרוח מסאבא איהו אודמן תדיר במגנא ובריקנייא כו', ואנס לבני נשא למשרי עליהו, ומפתה לון בכמה פתויין כו'. ורוח קודשא, לאו הכי, אלא באגרא שלים כו', ובאתדכאותא דגרמיה, ובאתדכאותא דמשכניה, וברעותא דלביה ונפשיה, וְלִנְאֵי דִיכִיל לַמְרוּוח לִיה כו'. ולהבין הטעם לזה, הנה ידוע, דאין אור אין סוף שורה, אלא במי שבטל אליו, מצד שיש בו בחינת החכמה, שהוא בחינת הביטול. ולכן, מבואר בכתבי האריז"ל, שהשראת אור אין סוף בכל עולם האצילות, הוא על ידי אמצעות החכמה, וזהו ענין הקדושה, שהוא דבר שבטל אליו, מצד שיש בו בחינת החכמה, ולכן שורה בו אור אין סוף, כמבואר בלקוטי אמרים כו'. וזהו ענין חילוקי מדריגות שנמצא בעולמות, שהוא לפי ערך החכמה שבעולם, כן נמשך בו הארת אור אין סוף כו'. ולכן, סיטרא דקדושה, אינו נמשך על האדם למטה, כי אם כאשר בטל אליו בתכלית, ולכן צריך יגיעה ומסירת נפש, שהוא בחינת הביטול בתכלית, ואז נמשך בו אור אין סוף דייקא כו'.

אך בחינת קליפה וסיטרא אחרא, נקראים נדיבים, מצד שמשפיעים בלי עמל ויגיעה, [והיינו בחינת נוגה, שאינו מפתה. אך, מיד שמבקשים ממנו, הוא נותן, ולכן נקראים נדיבים כו'. אך שלש קליפות הטמאות, שהם רע גמור, אנוס ומפתה, כנזכר לעיל, וכמבואר בסידור, יעויין שם]. והיינו מפני שהם מקבלים, מבחינה שלמעלה מן החכמה, בדרך נפילה ושבירה. כי הנה, בענין ואלה המלכים כו', לפני מלוך מלך לבני

ישראל, שהוא בחינת אורות דתוהו, שקדמו לתיקון, שהאורות הם בלתי מוגבלים בכלים, ולכן נפלו כו', ונמשך מהם למטה בחינת השפעה בבחינת יש נפרד לגמרי, שהוא בחינת רפ"ח ניצוצין שנפלו בנוגה כו'. [מה שאין כן, מה שנמשך על פי החכמה, לא יסתעף מזה בחינת יש נפרד, רק בחינת ביטול, וכמו שכתוב, ימותו ולא בחכמה כו'].]

והנה, כל מה שנמשך על פי החכמה, הוא נמשך במדה ושיעור לראוי דייקא, והיינו למי שבטל אליו, [כידוע, דשרש קו המדה, הוא בחינת החכמה כו']. מה שאין כן אורות דתוהו, שאינם נמשכים על פי החכמה, לכן המשכתם הוא בלי גבול ומדה, לראוי ושאינו ראוי, בשוה. [וזהו הטעם שהאריז"ל קרא לספירה הראשונה שבמדות בשם חסד, שפירושו, חסד נמדד על פי החכמה, מחמת שדיבר בבחינת עולם התיקון. מה שאין כן מקובלים הראשונים, קראו לספירת החסד בשם גדולה, מצד שדברו בעולם התוהו, ששם החסד בלתי נמדד, רק מתפשט בלי שיעור, כמבואר במקום אחר]. ולכן, גם הקליפות, המקבלים מבחינת אורות דתוהו, נקראים נדיבים, מצד שמשפיעים לכל, והיינו, מפני שבשרשם, מקבלים מבחינת אורות שאינם נמשכים על פי החכמה כו'.

והנה כתיב, יצב גבולות עמים למספר בני ישראל כי חלק ה' עמו. ולכאורה, אין שייכות ראש הפסוק לסופו. אך הענין הוא, שיש שבעים אומות, לנגד שבעים שרים דקליפה. וכל אומה, מקבלת מן השר שלה. וקבלתם הוא בלי עמל ויגיעה, כנזכר לעיל, שנקרא בשם נדיבים. אך גבולות עמים, הנזכר לעיל, הוא לנגד מספר בני ישראל. כי מספר בני ישראל, הם גם כן שבעים נפש לבית יעקב, שמקבלים מבחינת אור אין סוף עצמו. אך, קבלתם הוא על ידי אמצעות הביטול ומסירת נפש דייקא, שהוא על ידי בחינת החכמה, והיינו להיות שאינם מקבלים מבחינת שרים העליונים, רק מבחינת אור אין סוף עצמו, שלא על ידי אמצעי, ואין אור אין סוף שורה אלא בחכמה, כנזכר לעיל. ולכן, שורה בהם, מצד שנמצא בהם בחינת הביטול דחכמה דייקא. וזהו כי חלק ה' עמו, להיותם מקבלים מבחינת אור אין סוף, כמו שהוא לבדו, שלא על ידי ממוצע כלל.

וזהו ענין המדרש, משל למלך שנכנס למדינה, והיו עמו דוכסים ואסטרלוטים כו'. מה עשו. גדולי המדינה, כל אחד לקח לעצמו דוכס אחד כו'. היה בהם פיקח אחד. אמר, אני אקח לעצמי את המלך, כי כולם מתחלפין, ומלכא לא מתחלף כו'. והנמשל הוא, ששבעים אומות, כל אחד בחר לו לקבל משר אחד, מטעם שאינו צריך להם בחינת ביטול, כנזכר לעיל. [אבל יעקב, בחר לו י"ה, מצד שרשו בבחינת החכמה, ולכן נקרא פיקח אחד כו'], ולכן, אין רצונו רק לה' לבדו. וכן מלמעלה למטה, בחר ה' אותנו, בני ישראל דייקא כו'.

והנה תכלית ירידת הנשמה בגוף, הוא לברר השבעה מדות דנפש הטבעית. וכן, לזה הטעם, ירדו בני ישראל בגלות, לברר הניצוצים שנפלו בנוגה. ולכן, הם גבולות עמים למספר בני ישראל, כי כל אחד מנשמות ישראל, מתלבש בבחינה השייך לו, בכדי לברר אותו, [וזהו ענין ימי שנותינו בהם שבעים שנה, וימים יוצרו, כמבואר במקום אחר]. והנה ירידה זאת הוא צורך עלייה, כי על ידי הבירור, מתבררין כל הניצוצים, ועולים לשרשן באורות דתוהו, וממשיכים בחינת אורות דתוהו, שיומשכו בבחינת הכלים דתיקון, על ידי אמצעות החכמה דייקא. וזהו ענין עלייה שבנשמה, שהוא ענין המשכת אורות דתוהו, שנמשכים בנשמה דייקא, על ידי אמצעות החכמה, כנזכר לעיל. [וזהו ענין המדרש, כולהו מתחלפין, ומלכא אינו מתחלף. כי החיות שבשבעים שרים, יוברר ויתהפך לקדושה, וממילא, הרע יאבד, ולא יתקיים כלל. מה שאין כן אור אין סוף, המלוכש בחכמה, ונמשך בקדושה האלקית, יהיה קיים לעד כו'.] וזהו ענין והיה מספר בני ישראל כחול הים, אשר לא ימד ולא יספר כו'. כי המספר בבני ישראל, הוא בחינת האורות הנמשכים בהם על פי החכמה, במדה ושיעור.

אך לעתיד, מצד שלימות הבירורים, יומשכו בחינת האורות דתוהו, שהם למעלה מבחינת החשבון ומספר דקו המדה, ויומשכו גם כן בנשמות ישראל, על ידי אמצעות החכמה, ולכן והיה מספר בבחינת אשר לא ימד ולא יספר כו'. והנה, כאשר נמשכים בחינת האורות דתוהו בכלים דתיקון, [שהוא ענין ריבוי האורות בריבוי הכלים], אז יתגלה בחינת אור אין סוף, למטה כמו למעלה, שזהו ענין גילוי התורה ומצות למטה.

ובזה יובן ענין הנזכר לעיל, איך שבחינת ההודאה, במלך וכהן דקליפה, שעל ידי זה נתברר החיות שבהם, ונכלל בקדושה האלקית, גרם המשכת אורות דתוהו בכלים דתיקון, ועל ידי זה נמשך התגלות התורה למטה. אך אין זה עדיין שלימות הגילוי למטה כמו למעלה ממש, [כמבואר במקום אחר, שאף על פי שעצמיות המהות נמשך למטה, מכל מקום, הוא לבוש בלבושים גשמיים דאותיות התורה כו'. אבל לעתיד, כתיב, ולא יכנף עוד מוריך כו', ודי למבין]. אך, לעתיד לבא, יהיה בחינת אתהפכא, ויהיה שלימות הגילוי למטה כמו למעלה ממש כו', ודי למבין. וזהו והייתם לי סגולה מכל העמים. שמכל העמים, נתהווה ענין זה שתהיה, שהוא ענין המשכת אורות דתוהו, שלמעלה מן החכמה, שיושמכו גם כן בישראל דייקא, הוא מבחינת הבירורים דכל העמים דייקא כו', [כי סגולה, הוא למעלה מן הטעם כו', ודי למבין]. וזהו ואתם תהיו לי ממלכת כהנים, שהוא החיבור דשני מיני מלך, מלך לעילא ומלך דלתתא, וחיבור שני בחינות כהן, שהוא ענין החיבור דאהבה רבה ואהבת עולם, ועל ידי זה יהיה הגילוי למטה כמו למעלה, ולכן תהיו נקראים גוי קדוש, כמו שכתוב, בקרבך קדוש כו', ודי למבין. סליק בעזרת ה'.